

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 51.

Sjette Session.

36te Møde.

Fredagen d. 17de December.

(Forts.)

Thalbiser (fortsat): At vi have taget Hartforniet med, er Noget, jeg ikke ynder; men, naar flere stille et Forslag, saa er det, som en æret Taler, der er med iblandt Forslagsstillerne, har yttret, nødvendigt, at den Ene gjør Concessioner for den Anden, og jeg har troet at kunne gaae ind paa Forslaget, der dog med Hensyn til de nemmere Beregninger vil kunne bringe nogen Nytte; men, naar det forresten kunde være en Anstødssteen, saa kunde vi nok blive enige om at holde os til Pengebidragene. Jeg troer ikke, at man kan beskylde os for Inconsequens; thi vi ere gaaede ud fra et Princip; vi ville holde fast ved det Princip, Grundloven har indført, og den har ikke indført nogen Valgretscensus, som bestaaer i Penge, Hartforn eller Jord, men derimod en Valgbarhedscensus for Landstingsmændenes Vedkommende; og altsaa ere vi aldeles ikke inconsequente, naar vi beholde Valgretten, og derimod gaae ind paa en Valgbarhedscensus, som vi Alle erkende er nødvendigt og vigtigt kommer ind.

Jeg kan saaledes desværre for mit Vedkommende ikke fravige vort Forslag, uagtet det ærede Udvalg er gaaet ind paa mange Indrømmelser; men det ligger deri, at det er 2 Principer, der strides om, og jeg kan ikke gaae ind paa at antage nogen Inddeling efter Censur til Valgrettens Udøvelse. Jeg troer, det er et Princip, som her vil afstedkomme mange Forviklinger og megen Misforholdelse, og maa derfor fremdeles holde paa vort Endringsforslag.

P. C. Jørgensen: Jeg vil tillade mig at henvende mig til den høitagtede Indenrigsminister om en lille Dplysning, som muligt

havde sin rette Plads ved de sidste Paragrapher; men som jeg dog ogsaa troer kan anbringes her. Det er noksom bekendt og vides jo af os Alle, at Godseierne have hidtil haft og have endnu efter den bestaaende Communallov Ret til at lade møde for sig i Sogneforstanderskaberne ved Befuldmægtigede. Ved den foreliggende Lov taber Godseieren for Fremtiden Ret til at være Medlem af Forstanderskabet, uden at være valgt; men, da der ikke i Lovforslaget her staaer Noget om hans Ret med Hensyn til at lade møde for sig, naar han er valgt, ønskede jeg gjerne, at den høitagtede Minister vilde yttre sig i denne Henseende. Skjøndt jeg for mit Vedkommende har antaget, at denne Ret maatte bortfalde af sig selv, (Saa) saa kunde det dog muligt være gavnligt, at der idetmindste var en Udtalelse fra Ministeriets Side i denne Anledning.

Indenrigsministeren: Den omtalte Ret til at lade møde ved Fuldmægtig er hjemlet i Forordningen 13de August 1841 § 2, og den lyder saaledes: „Er nogen af de Godseiere, som have det ovennævnte Quantum Hartforn, forhindrede fra personligt at tage Deel i Sogneforstanderskabet, kan han lade møde ved Fuldmægtig, som beskikkes i Medhold af Forordningen 25de Juli 1817“. Det er en ganske særegen Ret, der knytter sig til Vedkommendes Stilling som Eier af det betydelige Quantum Hartforn, der er foreskrevet i hiin § 2, og det forekommer mig aldeles klart, at, naar Godseieren i sin Tid møder som valgt Sogneforstander, han da ikke kan benytte denne Paragraph, der taler om en ganske anden Stilling, til derpaa at støtte en Berettigelse til at møde ved Fuldmægtig.

Orsted: Det er blot et Par Ord, jeg har at bemærke. Her har været megen Tale om et almindeligt Princip, hvorefter jeg ikke fik nogen Anledning til at udtale mig under Sa-